

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding fokvarkensbedrijf W.F. Huirne BV te Erica, gemeente Emmen

Voorlopig Toetsingsadvies over het MER

1 november 2012 / rapportnummer 2349-47

1. Oordeel over het MER

Fokvarkensbedrijf Huirne B.V. is voornemens haar zeugenhouderij met vestigingen aan de Strengdijk 50 en 71 te Erica te concentreren en uit te breiden op de locatie Strengdijk 50. In de nieuwe situatie zullen 3.238 fokzeugen, 726 opfokzeugen en 440 gespeende biggen gehouden worden. Hiervoor:

- worden de bestaande stallen gedeeltelijk intern gewijzigd en voorzien van een emissiearm stalsysteem;
- wordt één nieuwe stal gerealiseerd voor het huisvesten 440 gespeende biggen, 330 opfokzeugen en 1.512 guste en dragende zeugen¹.

Voor deze ontwikkeling wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, een vergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor de activiteit milieu aangevraagd. Tevens dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden voor de realisatie van dit voornemen. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunning en de bestemmingsplanwijziging wordt de gecombineerde plan-/besluit-m.e.r.-procedure doorlopen.

Hoewel het MER goed leesbaar en overzichtelijk is signaleert de Commissie² bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De Commissie adviseert een **aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit wordt genomen. De tekortkomingen betreffen:

- het is niet duidelijk of is uitgegaan van de maximale effecten van de bestemmingsplanwijziging;
- in het MER zijn realistische alternatieven met milieuvordelen buiten beschouwing gebleven;
- de werking van het ventilatiesysteem is onduidelijk, waardoor milieueffecten niet navolgbaar zijn;
- de effecten op kwetsbare natuur zijn onvolledig beschreven;
- het MER bevat onvoldoende inzicht in de relatie tussen veehouderij en volksgezondheid.

De Commissie adviseert om ook de samenvatting op basis van bovenstaande punten aan te passen en deze te verduidelijken met kwantitatieve informatie, zodat de gepresenteerde conclusies beter navolgbaar zijn.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

---

¹ Op het bedrijf zal een beperkt aantal gespeende biggen aanwezig zijn. Het is de bedoeling dat de biggen op een ander bedrijf opgefokt worden. De activiteiten op de locatie aan de Strengdijk 71 worden beëindigd.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Wijziging van het bestemmingsplan

Voor de realisatie van het voornemen is een vergroting van het bouwvlak nodig, waarvoor het bestemmingsplan gewijzigd dient te worden. Uit het MER is niet te herleiden wat de benodigde extra oppervlakte is. Ook is onduidelijk of voorzieningen zoals het retentiebekken en de erfbeplanting binnen het bouwblok (moeten) liggen.

In het MER dienen de effecten te worden beschreven van de maximale mogelijkheden die het plan – inclusief wijzigingsbevoegdheden of andere flexibiliteitsbepalingen – zal gaan bieden. Omdat niet duidelijk is wat de grootte is van het toekomstige bouwvlak ontbreekt tevens het inzicht in het maximaal mogelijk aantal te houden dieren.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- inzicht te geven in de situering en grootte van het huidige en het beoogde bouwvlak;
- aan te geven welke voorzieningen binnen het bouwblok gesitueerd worden;
- in te gaan op de eventuele mogelijkheden buiten het bouwvlak en de flexibiliteitsbepalingen in het bestemmingsplan.
- op basis hiervan de maximale mogelijkheden van het plan te beschrijven en indien nodig de effectbeoordeling hierop aan te passen.

2.2 Alternatieven

Alternatief 1

Uit het MER blijkt dat bij alternatief 1 voor 140 nieuwe kraamzeugenplaatsen in “stal 7 oost” traditionele huisvesting wordt aangevraagd. Deze nieuwe plaatsen dienen volgens art. 3 lid 3 van de Wet ammoniak en veehouderij emissiearm te worden uitgevoerd (tenzij deze plaatsen op 1 januari 2007 aantoonbaar aanwezig waren). Dit betekent dat alternatief 1 in deze opzet niet uitvoerbaar is omdat de nieuwe kraamzeugenplaatsen niet emissiearm uitgevoerd worden.

Het MMA

De Commissie merkt verder op dat in het MER een MMA is beschreven dat voornamelijk op het gebied van managementmaatregelen verschilt van het VKA. De beschreven maatregelen hebben voornamelijk betrekking op de bedrijfsvoering en landschappelijke inpassing. De Commissie is van mening dat voor het voornemen realistische alternatieven met mogelijke milieuvordelen buiten beschouwing zijn gebleven. Het MMA zou bijvoorbeeld een combinatie kunnen zijn van een bouwkundig, emissiearm huisvestingssysteem in combinatie met een luchtwasser.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER:

- alternatief 1 zodanig aan te passen dat het uitvoerbaar is en daarbij alle milieuaspecten in beeld te brengen.
- te onderzoeken of er realistisch in beschouwing te nemen alternatieven zijn met minder milieueffecten en deze te vergelijken met de andere alternatieven.

2.3 Het ventilatiesysteem

Het MER en de bijbehorende milieutekeningen geven onvoldoende inzicht in de werking van het ventilatiesysteem. De onduidelijkheden en omissies betreffen:

- aan bestaande stallen worden aan weerszijden luchtkanalen gebouwd met aan het eind de luchtwasser. Onduidelijk is waarom per afdeling nog afzonderlijke (standaard) ventilatoren geplaatst worden en welke invloed dit heeft op de luchtbeweging en weerstand in het systeem;
- onduidelijk is hoe de lucht uit de noordzijde van de aangebouwde luchtkanalen naar de luchtwasser in de zuidzijde komt, aangezien deze kanalen volgens de tekening door een gang doorsneden worden;
- bij alternatief 1 wordt in gebouw 7 de ventilatielucht uit een aantal afdelingen via een luchtkanaal naar de andere zijde van de stal geleid. Onduidelijk is welke weerstanden dit oplevert en of het systeem deze kan overwinnen.

Door het ontbreken van deze gegevens is niet duidelijk of het te installeren ventilatiesysteem kan functioneren en zijn de beschreven milieueffecten niet verifieerbaar.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- inzicht te geven in de gehanteerde ventilatiedebieten;
- aan de hand van detailtekeningen inzicht te verschaffen in de uitvoering van het ventilatiesysteem;
- een weerstandsberekening op te nemen waaruit kan worden afgeleid of de toegepaste ventilatoren het optredende drukverschil in het ventilatiesysteem kunnen overbruggen.

2.4 De effecten op kwetsbare natuur

Uit het MER blijkt dat behalve het Natura 2000-gebied Bargerveen ook twee Natura 2000-gebieden in Duitsland binnen de invloedssfeer van het voornemen vallen. Voor deze gebieden, het Tausendschrittmoor en het Wesuwer Moor, zijn geen effecten in beeld gebracht en is niet aangegeven waarom ze in het MER buiten beschouwing worden gelaten.

In de Natuurtoets (MER bijlage 13) wordt niet ingegaan op de effecten die kunnen ontstaan als de bestemmingsplanwijziging maximaal wordt ingevuld (zie § 2.1. van dit advies).

In het MER wordt – onder verwijzing naar de Crisis- en Herstelwet – uitgegaan van de referentiedatum 7 december 2004 ten behoeve van een aanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Volgens de Natuurbeschermingswet dient uitgegaan te

worden van de datum waarop het betreffende gebied is aangewezen en de op dat moment geldende vergunningen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- de effecten van het voornemen op de Duitse Natura 2000-gebieden te beschrijven;
- voor alle kwetsbare natuurgebieden binnen de invloedsfeer van het voornemen in te gaan op de mogelijke gevolgen van een maximale invulling van de bestemmingsplanwijziging;
- indien significant negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten een Passende beoordeling op te stellen en daarin te onderzoeken of aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden kan worden voorkomen;
- daarbij uit te gaan van de juiste referentiedata, door aan te geven wanneer de genoemde Natura 2000-gebieden zijn aangewezen en welke vergunningen er op dat moment golden voor de inrichting.

2.5 Veehouderij en volksgezondheid

In het MER is getoetst aan normen voor geluid, geur en fijn stof. Tevens zijn de effecten hiervan in een GES score verwerkt. Een onderbouwende beschrijving van mogelijke effecten voor de leefomgeving ontbreekt. Ook is geen inzicht gegeven in de relatie veehouderij en volksgezondheid bijvoorbeeld met betrekking tot zoönosen. Een voorwaarde van de gemeente Emmen om mee te werken aan de concentratie van activiteiten op Strengdijk 50 is het verkrijgen van een goed woon- en leefklimaat. Het MER geeft hierin onvoldoende inzicht.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER te beschrijven wat mogelijke nadelige effecten van het voornemen zijn op de volksgezondheid en het woon- en leefklimaat in de omgeving. Betrek hierbij de huidige stand van zaken omtrent de onderzoeken naar de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheidsproblemen bij omwonenden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: fokvarkensbedrijf W.F. Huirne C.V.

Bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Emmen

Besluit: vergunning op grond van de Wet Milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: Uitbreiding van een fokvarkensbedrijf

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in 'De Zuidenvelder' van 17 november 2009
ter inzage legging startnotitie: 18 november 2009 tot en met 30 december 2009
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 november 2009
richtlijnenadvies uitgebracht: 14 januari 2010
kennisgeving MER in De Zuidoosthoek van 22 augustus 2012
ter inzage legging MER: 22 augustus t/m 3 oktober 2012
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 8 augustus 2012
voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 1 november 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. E.E.M. Coopmann- van Overbeek
ing. G.J. Elbertsen (secretaris)
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
ing. M. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- (2349-22) Milieueffectrapport (7 juni 2012)

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

VOORLOPIG